Öppna bild i helskärmsläge

Festivalstart med brinnande nerv och välgörande svalka

31 juli 2026 10:07

Kammarmusikfestivalen i Sandviken firar 40 år med en invigningskonsert som rymmer både nerv, experimentlusta och svalkande Mozart, skriver Camilla Dal efter att ha lyssnat på invigningskonserten.

Torun Saeter Stavseng och Anna Christensson spelade en sonat som Benjamin Britten komponerade för cellisten Rostropovitj,

De konstnärliga ledarna Mats Widlund och Tobias Carron inledde den fyrtionde kammarmusikfestivalen i Sandviken, som vanligt med en livlig och svalkande sonat av Mozart. Nästan lika traditionsenligt infann sig värmeböljan,

temperaturen i Musikverket var ändå uthärdlig. En del av oss minns feberheta festivaldagar i Drottningen, där fönstren slogs upp i pausen för att musiker och publik skulle få lite svalka.
Jag har varit med i hälften av de fyrtio åren, och kan konstatera att festivalen håller stilen och till och med blivit bättre. Här möts unga och mer erfarna musiker under några få intensiva dagar, och bjuder på musik vi sällan annars hör.

Invigningen kontrasterade Mozarts elegans med 1900-talstonsättarna Grażyna Bacewicz, John Adams, Benjamin Britten och Bela Bartók och deras nerv, experimentlusta, starka kontraster och brutalt uppriktiga, brinnande uttryck. Allt framfört med den största lyhördhet och musikaliska närvaro, som den andäktiga publiken, van att omfamna denna typ av musik, belönade med applåder, bravorop och ovationer.
Årets invigningstal hölls av föreningens tidigare ordförande Sune Karlsson, som beskrev sin långa väg till kammarmusiken och tacksamheten gentemot festivalens grundare, eldsjälen Rune Jönsson.

Han avslutade med att fälla upp flygelns lock. Peter Jablonski tog plats vid det svarta klangmonstret för att på samma gång frigöra och tämja dess krafter i Grażyna Bacewicz storslagna och färgsprakande andra pianosonat. Den totala närvaron i framförandet är närmat hypnotiskt. Upprepade brutala attacker mjuknar i lyriska vattendrömmar. En gripande koral skapar andrum i verkets mitt, med ödesmättad skönhet och ensamhet, medan den rytmiskt avancerade tredje satsen är pulserande våldsam och spräcklig som bebop och hårdrock.

Monbijoukvartetten avslutade kvällen med Bartóks mycket spännande Stråkkvartett nummer 4.

Stark rytmisk framåtrörelse möter vi också i John Adams ”Road Movies” med Ylva Larsdotter, violin och Anna

Christensson, piano. Violinstämman rör sig vigt och fritt över kraftfulla pianoostinaton. Snart blir violinen kärvt röstlik mot pianots innerlighet i en mycket blå blues, medan finalen tar oss med på en våldsam bilfärd som för tankarna till filmen "Thelma & Louise".

Benjamin Britten skrev en femsatsig sonat för cello och piano åt cellisten Rostropovitj, här tolkad av Torun Saeter Stavseng och Anna Christensson. Ett sprakande verk där en luftig duett, djärva pizzicaton, attackerande driv och högt tempo omfamnar mittensatsens tungt graviterande elegi, en inre, gåtfull värld full av eld, smärta, lidelse och mystik.

Mozarts ”Kvintett med piano” därpå var att stiga ner i ett svalkande bad. Mats Widlund vid pianot och fem unga träblåsare som alla studerar vid Kungliga Musikaliska Akademien, Årets stipendiat Lisa Herlitz, oboe plus Elina Wiberg, fagott, Tik - Sang Lam, horn och Jes Broeren, klarinett.

Detta verk är samtidigt glatt och vemodigt, en reflektion över livets rikedom och korthet. Den andra satsen är som en blomsteräng av vila, men inte utan intensiva drömmar, före

sista satsens krusade melodi med raffinerat pianoackompanjemang.

Ylva Larsdotter och Anna Christensson tar emot publikens stormande applåder.

Kvällen avslutades med Bartóks fjärde stråkkvartett, framförd av fantastiska Monbijoukvartetten, som var här för två år sedan. Även detta verk är femsatigt, med yttersatser kring dämpad, gåtfull nattmusik. Det är som ett försök att fånga naturens myllrande livsnerv i all dess vildhet, ett groove med tvära kast som svaras av vekare fraser och rör upp kluster av gnistor. I mitten en insektssurrande mörkermelodi där glöden flammar upp, så en busig pizzicatosats före den sågtandade finalen, ett laboratorium där materien ältas, bultas, tänjs, kröks och exploderas.

Peter Jablonski bjöd på en briljant och intensiv tolkning av Grażyna Bacewicz andra pianosonat.
Alla bilder: Camilla Dal